

Darīsim KOPĀ!

IMANTS KALNIŅŠ:
«NAMU PĀRVALDĒM
JĀVEIC **PĀRRĒKINS!**»

lpp. 10

lpp. 3

№1, DECEMBRIS 2008

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunāliem pakalpojumiem

BEZMAKSAS

KVADRĀTMETRAM JAUNA CENA

lpp. 4–6

APSAIMNIEKOŠANA

**KĀ
SAGAI DĪT
JAUNO
2009. GADU,**

**LAI PAR TO
NENOŽĒLOTU**

lpp. 12

SILTUMS KĻŪST LĒTĀKS?!

Vicemērs rosina pārskatīt tarifu

Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Dinevičs vērsies Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, lai uzzinātu, vai tiks pārskatīti uzņēmuma „Rīgas siltums” tarifi. Jautājums pamatots: nu jau labu laiku naftas cena pasaules tirgū krītas, bet siltumtarifi Rīgā ne par mata tiesu nesamazinās. Gluži pretēji, pēc pievienotās vērtības nodokļa likmes paaugstināšanas tie teju var atkal pieaugt par 15–16%.

„Pēc ekspertu prognozēm, energonesēju cenu krišanās tendence saglabāsies arī 2009. gadā,” raksta Jānis Dinevičs. „Regulators pilda savas funkcijas, apstiprinot augošos pakalpojumu tarifus, tad kāpēc tam nenākt klajā ar iniciatīvu pazemināt tarifu iedzīvotājiem un komercpatērētājiem?”

Vicemērs atgādina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vadītājai Valentīnai Andrejevai, ka daudzām rīdzinieku ģimenēm šī ziema jau

tāpat ir grūta un katrs lats ir svarīgs izdzīvošanai. Šis nav īstais brīdis, kad ļaut lielajiem uzņēmumiem pelnīt uz rīdzinieku rēķina.

Atgādināsim, ka naftas cena pasaules tirgū pēdējo mēnešu laikā kritusies vairāk nekā divkārt un noslīdējusi līdz 44 dolāriem par barelu. Attiecīgi samazinājusies arī gāzes cena, no kuras ir atkarīga „Rīgas siltuma” pakalpojumu cena. Tostarp siltuma tarifs Rīgā gada laikā pieaudzis par 48% un oktobrī sasniedza 45,93 latus bez PVN. **K**

APNIKUŠI PIESKAITĪJUMI PAR ŪDENI!

„Dzīvoju Rīgā, četrus gadus īrēju dzīvokli Slokas ielā. Vienmēr laikus maksāju par komunālajiem pakalpojumiem, tai skaitā par ūdeni. Taču katru mēnesi man vēl jāpiemaksā par kaut kādu ūdens patēriņa korekciju. Tikai šogad vien nez par ko esmu samaksājis 50 latu! Kāpēc man jāmaksā par to, ka kāds no kaimiņiem rīkojas negodīgi un mēneša beigās nodod nepareizus ūdens skaitītāju rādījumus?”

Pie manis katru mēnesi ierodas namu pārvaldes darbinieks un pārbauda ūdens mērītāju rādījumus. Kas var man paskaidrot, vai piemaksas, ko prasa pārvaldnieks, ir pamatotas un likumīgas?

Ja ir, tad no šā brīža nevienu pārbaudītāju vairs nelaidīšu pār savu sliksni un apzināti iesniegšu nepareizus rādījumus, lai par mani kāds cits maksā. Un vēl: ja kādreiz izdosies notvert ūdens zagli, kura dēļ mums nākas maksāt par skaitītāju rādījumu korekciju,

vai man atdos pa virsu samaksāto naudu?

Esmu ļoti vilnis. Diemžēl esmu viens no tiem muļķiem, kas vienmēr maksā godīgi. Varbūt kāds man var palīdzēt? Vēlreiz aiziešu uz savu namu pārvaldi „Kurzemes namu apsaimniekotājs”, bet nebrīnīšos, ja viņiem tur jau sagatavota kāda formāla atbilde. Painterēsēšos arī pie sava jurista, kas īsti ar to ūdeni notiek.” Šādu vēstuli avīzei kāds rīdzinieks atsūtījis pa elektronisko pastu.

(Turpinājums 11.lpp.)

DZĪVOKĻU CENAS «SARUKUŠAS» UZ PUSI

Nestabilitāte nekustamā īpašuma tirgū padziļinās. Mēneša sākumā eksperti vēstīja, ka novembrī sērijveida dzīvokļu cena Rīgā ir kritusies par 6,5%. Laikrakstu lasītāji to uztvēra gluži normāli: lai jau krītas, mēs pie tā esam pieraduši. Tikai daži šajā informācijā saskatīja ko vairāk. Sērijveida dzīvokļu cena nevis ir vienkārši pazeminājusies, bet gan stipri pazeminājusies – divreiz vairāk nekā šā paša gada oktobrī un trīsreiz vairāk nekā septembrī.

Cenu kritums vismazāk skāris vienistabas dzīvokļus, visvairāk – dzīvokļus ar lielu platību. Pēc kompānijas „InReal” informācijas, pagājušajā mēnesī četrstābu dzīvokļus jau piedāvāja par 1000 eiro par

kvadrātmētru. Divistābu un trīsistābu dzīvokļu cena ievērojami neatšķirās un svārstījās 1060–1085 eiro robežās par kvadrātmētru.

Savukārt kompānijas „Latio” analītiķi decembrī paziņoja, ka sē-

rijveida dzīvokļu cenas galīgi un negrozāmi nokritušās zem 1000 eiro par kvadrātmētru. Pārvarēta svarīga psiholoģiskā robeža. Dzīvokli Rīgā var nopirkt par 945 eiro par kvadrātmētru, un ir pilnīgi skaidrs, ka cena

turpinās kristies. Pavisam laikā kopš 2007. gada novembra galvaspilsētas dzīvokļi zaudējuši aptuveni 48–50% vērtības.

Arī jauno dzīvokļu cenas pagājušajā mēnesī uzstādīja kārtējo negatīvo rekordu. Galvaspilsētas mikrorajonos tādu dzīvokļus pārdod par 1350 eiro par kvadrātmētru (ar apdari).

Ko nozīmē jaunie cenu lejupslīdes rekordi? Visdrīzāk jau decembrī situācija nekustamā īpašuma tirgū būs mazliet izlīdzinājusies,

bet janvārī atkal gaidāms jauns cenu kritums. Šai laikā daudzi valsts pārvaldes vai municipālajās struktūrās strādājošie cilvēki uzzinās, ka ir atlaisti no darba vai alga samazināta par 10–15%. Tad Latvijas iedzīvotājus jaunu dzīvokļu iegāde vairs sevišķi neinteresēs. Bet kārtējais cenu kritums noteikti piesaistīs investorus (vienkāršāk runājot, spekulantus). Vai tirgus varēs noturēties tikai uz spekulāciju rēķina? To redzēsim jau 2009. gada pavasarī. **K**

Darīsim KOPĀ!

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs: SIA «EGO-RTU»

Reģistrācijas numurs: 000703288

Adrese: Rīga, Nometņu iela 9 – 7, LV-1048

Telefons: 20042031

http://www.kopaa.lv

e - pasts: info@kopaa.lv

Iznāk sadarbībā ar Rīgas Apsaimniekotāju Asociāciju

lespiests: SIA «Poligrāfijas grupa Mūkusalā»

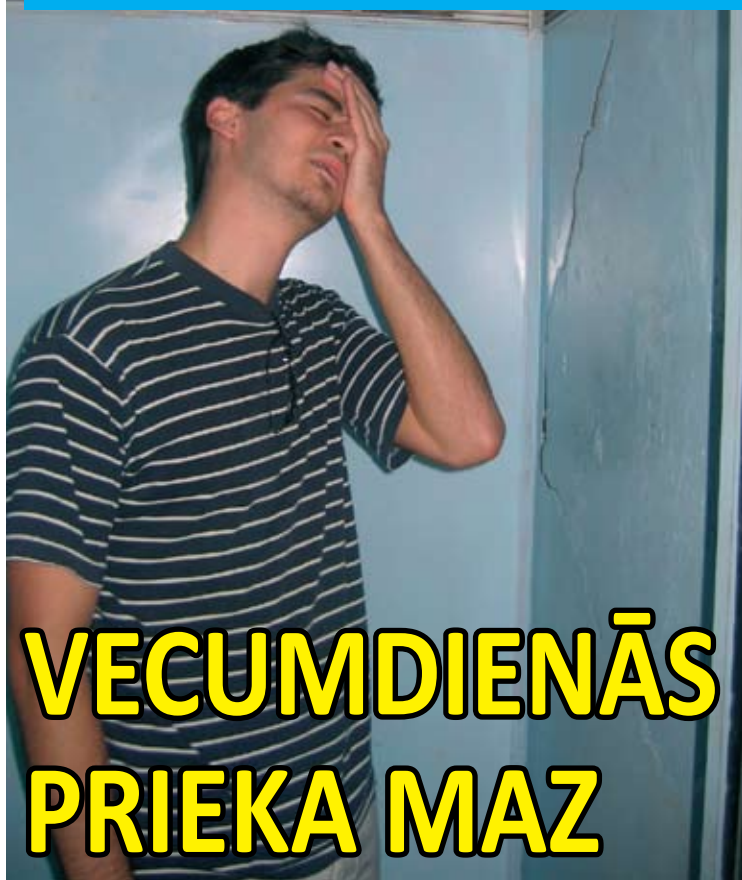
21%

– līdz tādai vērtībai 2009. gadā var pieaugt pievienotās vērtības nodoklis tādiem komunālajiem pakalpojumiem kā siltuma, dabasgāzes un ūdens piegādes, kanalizācija un atkritumu izvešana. Atgādināsim, ka patlaban šīs mūsu dzīvokļu rēķinu pozīcijas tiek apliktas ar pazeminātu 5% PVN.

Decembra sākumā valdība pieņēma principiālu lēmumu palielināt PVN. Līdz šim pazemināto likmi piemēroja ne tikai komunālajiem pakalpojumiem, bet arī medikamentu piegādēm, periodiskajiem izdevumiem, sabiedriskā transporta pakalpojumiem.

Nepopulārais lēmums dos valsts budžetam papildus 100 miljonu latu. Par tādu pašu summu tukšāki kļūs valsts iedzīvotāju maciņi. **K**

RĪGAS LIFTI:

VECUMDIENĀS PRIEKA MAZ

Kad sāks krist lifti galvaspilsētas daudzstāvu namos?

Kur palikusi nauda, ko iedzīvotāji gadiem ir maksājuši par liftu apkopi un renovāciju? Kādēļ pēc pieciem gadiem Eiropas Savienība liks mums uz augšējiem stāviem kāpt kājām?

Par visiem visagrāk mūsu mājā pamostas lifti. Pussešos tas nokrekšķas un ar čikstoņu iesilda vecos kauliņus (tas ir, mehānismus), bet sešos jau neapmierināti drebinādamies sāk atbildēt uz iemītnieku izsaukumiem. Mūsu liftam, tāpat kā mājai, jau ir pāri par trīsdesmit. Mehāniskai ierīcei tas ir solīds vecums, un mums ar kaimiņiem šķiet, ka večuks prasās pensijā. Kad Rīgā sāks nomainīt vecos liftus, un kas par to maksās? Ja nomaina nentiks, kad pienāks tā "X stunda", kad vecie Rīgas lifti cits pēc cita atteiksies darboties? Šos jautājumus centāties noskaidrot sarunā ar uzņēmuma „Kone lifti” tehnisko direktoru Aleksandru Eglīti.

Kalpos vēl 100 gadu!

Tiekoies ar „Kone lifti” pārstāvi, uzreiz ķērāmiešiem vērsim pie ragiem:

– Aleksandr, vai vecie lifti daudzstāvu namos ir droši?

– Pilnīgi noteikti! Ja liftus uzraudzīs un kops kā pienākas, tie nekritīs, – nomierināja eksperts. – Ja ielūkosimies statistikas datus par nelaiemes gadījumiem autoceļos, uz dzelzceļa un gaisā, tad redzēsim, ka no visiem transporta veidiem lifts ir pats drošākais.

– Ir dzirdēts, ka nokritušo liftu skaitu varot salīdzināt ar avarējušo lidmašīnu skaitu.

– Nedomāju, ka tā ir taisnība. Lidmašīnas krīt daudz biežāk. Kas tad īsti ir lifts? Pirmie pacelšanas mehānismi radās jau sensenos laikos. Kolizejā tie bija virvēs iekārti grozi. Taču par liftiem mēs šīs ierīces nesaucam. Kāpēc? Tāpēc, ka lifts – tas vispirms ir drošības sistēmu kopums. Par tā izgudrotāju uzskata inženieri Otisu, kurš pirmais radīja uztvērēj mehānismus, kuri neļauj kabīnei nokrist, ja pārtrūkst virves.

– Bet daudziem Rīgas liftiem drīz apritēs 35–40 gadi. Vai tie teju nesāks cits pēc cita bojāties? To kalpošanas laiks taču nav mūžīgs!

– Nomainot dilstošās mehānismu daļas, lifti daudzstāvu namos darbosies vēl ilgi. Tiem ir daudz mezglu, kuri bez nomainas var kalpot kaut 100 gadu.

Ar astonkārtīgu izturības rezervi

– Šķiet, vislabāk par liftu stāvokli var pastāstīt avārijas dienesta darbinieki, kuri izdabū laukā no kabīnēm iestrēgušos pasažierus. Sakiet, lūdzu, vai pieaug steidzamu izsaukumu skaits?

– Ja runājam par vecajiem Mogilevā ražotajiem liftiem, tad – jā, izsaukumu skaits pamazām pieaug.

(Turpinājums 10.lpp.)

I. KALNIŅŠ:

«NAMU

PĀRVALDĒM JĀVEIC

PĀRRĒĶINS!»

Dzīvokļu īres maksu

2009. gadā sola pielīdzināt maksai par apsaimniekošanas pakalpojumiem. Jautājums par sētnieku algu paliek atklāts...

Ikviens pirms Jaunā gada vēlas uzzināt, kāds būs nākamais gads. Labāks vai sliktāks par aizejošo? Viegļāks vai grūtāks? Diemžēl Latviju un Rīgu gaida sarežģīts laiks. Bet mēs nolēmām neminēt un pavaicāt pašam Rīgas domes Komunālo un dzīvokļu jautājumu komitejas priekšsēdētājam Imantam Kalniņam, kādas pārmaiņas gaida mūs uz 2009. gada sliekšņa.

– Kalniņa kungs, šogad dažas namu pārvaldes divas reizes paaugstināja maksu par apsaimniekošanu. Rīgas dome jau paziņojusi, ka tas nav likumīgi. Ko darīsiet ar noteikumu pārkāpējiem?

– Jā, Ministru kabineta noteikumos ir ierakstīts, ka maksu par apsaimniekošanu pārvaldnieks drīkst paaugstināt tikai vienu reizi gadā. Turpmāk ir viņa ziņā, kā pildīt saistības pret iedzīvotājiem. Bet mēs esam saņēmuši no rīdziniekiem sūdzības, ka apkalpojošās organizācijas maksu ir pārskatījušas divas reizes. Tas nav pareizi. Tāpēc esmu namu pārvalžu vadītājiem nosūtījis vēstuli ar lūgumu veikt pārrēķinu. Ja organizācijas nepakļausies, lietu skatīs Rīgas dome, kas ir namu pārvalžu īpašniece un kam ir tiesības ietekmēt to lēmumus.

– Daudzi rīdzinieki ir zaudējuši darbu, tuvojās jauns municipālo uzņēmumu personāla samazināšanas vilnis. Un tik grūtā laikā namu pārvaldes atkal ceļ apsaimniekošanas pakalpojumu cenu! Vai Rīgas dome nevarēja aizliegt to no jauna paaugstināt?

– Nevarēja. Nav tiesību. Namu pārvaldes ir komercorganizācijas, katrai mājai tās izstrādā pamatotu individuālo tāmi. Tā ka paaugstinājums ir taisnīgs.

– Runā, ka tuvākajā laikā īres maksu neprivatizēto dzīvokļu iemītniekiem pašvaldības pielīdzinās maksai par apsaimniekošanu. Vai tā ir?

– Jā. Vienotā īres maksa – 45 santīmi par kvadrātmētru – drīzumā tiks pielīdzināta apsaimniekošanas pakalpojumu tarifam, ko namu pārvalde aprēķina katrai mājai atsevišķi. Tas nozīmē, ka dzīvokļu īpašnieki un īrnieki par pakalpojumiem maksās vienādi.

– Vēl runā, ka Rīgas dome beidzot esot vienojusies ar Komunālās saimniecības darbinieku arodbiedrību par algas paaugstināšanu sētniekiem.

– Neesmu dzirdējis par tādu vienošanos. Bet mēs patlaban cenšamies sakārtot Rīgas domes līgumus ar namu pārvaldēm, lai apkalpojošās organizācijas iegūtu tiesības tādus jautājumus izlemt patstāvīgi. Alga un tarifi jānosaka namu pārvaldes līgumā ar sētnieku. Tātad arodbiedrībām šī problēma jārisina sarunās ar darba devējiem, nevis Rīgas domi. **K**

KĀPĒC PIEAUG MAKSA?

Daudzas Rīgas namu pārvaldes paziņojušas par jaunām apsaimniekošanas pakalpojumu cenām 2009. gadā. Iedzīvotājiem ir par ko padomāt...

Šajās dienās vairākums Rīgas iedzīvotāju saņēma no namu pārvaldēm brīdinājumu, ka tiek paaugstināta maksa par apsaimniekošanas pakalpojumiem. Gribu vaicāt: kā jums patīk šie skaitļi? Vidēji tarifs namu pārvalžu pakalpojumiem 2009. gadā pieaugs līdz 48 santīmiem par kvadrātmētru, un tā nav laba ziņa. Pēc žanra noteikumiem jāseko labai ziņai, un tā būs šāda: ja jūs ir šokējusi jaunā tāme, steigšus dodieties uz sarunām ar namu pārvaldnieku. Augstā apsaimniekošanas cena visdrīzāk jau ir saistīta ar prāviem remonta darbiem, ko namā ielānāts veikt nākamgad. Bet no jumta nomaiņas vai siltumtīklu rekonstrukcijas var arī atteikties! Tāpat drīzumā mums ļaus ietaupīt arī uz sētnieku pakalpojumu rēķina.

Rīgas namu pārvaldes Jaungada sagaidīs katra citādi. „Purvcieņa nami”, piemēram, ir nolēmuši maksu par namu apsaimniekošanu nepaaugstināt, savukārt „Avotu namu” pārvaldnieks iedzīvotājiem nosūtījis uzreiz divas tāmes – ar iekļautām remonta darbu izmaksām un bez, lai dzīvokļu saimniekiem vieglāk būtu izšķirties starp ekonomiju un komfortu.

Bet principā par apsaimniekošanas pakalpojumu tarifa celšanu paziņojušas visas organizācijas, un pat tiesībsargi ir spiesti atzīt, ka ne bez pamata. Kādi tad būtu šie neapstrīdamie argumenti? Lūk, tie tie būs.

Pirmkārt, 2009. gadā minimālā alga tiks palielināta līdz 180 latiem. Reizē palielināsies nama izdevumi par darba samaksu sētniekiem.

Otrkārt, no 2009. gada 1. janvāra lielākus rēķinus mums izrakstīs municipālais uzņēmums „Rīgas siltums”. Jautāsiet, ciktāl var celt siltumenerģijas tarifus, un kļūdsities, jo šoreiz monopolists prasa lielāku maksu par citu pakalpojumu – siltumtīklu apkopi un remontu avārijas gadījumā. Līdz šim par to maksājām 3 santīmus par dzīvokļa kvadrātmētru mēnesī, no Jaunā gada tarifs pieaugs līdz 4,5 santīmiem plus PVN.

Treškārt, Rīgas domes Finanšu departaments ir atļāvis namu pārvaldēm ņemt kredītus bankās, lai dzēstu parādus pakalpojumu sniedzējiem. Būtu lieki vaicāt, kā rodas parādi: rīdniekiem pēdējā laikā nākas aizvien ciešāk savilkt jostas. Viņu parāds namu pārvaldēm aizvadītā gada laikā palielinājies divas

trīs reizes un ir rakstāms ar septiņciparu skaitli. Un kas vēl gaidāms šoziem! Lai šajā visnotaļ sarežģītajā situācijā laikus norēķinātos ar monopolistiem „Rīgas ūdens” un „Rīgas siltums”, namu pārvaldniekiem neatliek nekā cits kā doties uz banku pēc kredīta. Taču par jebkuru aizdevumu, kā zināms, ir jāmaksā procenti. Protams, šie procenti būs jāmaksā un kopējais parāds jākārtos iedzīvotājiem. Tas objektīvi nozīmē apsaimniekošanas maksas pieaugumu vēl par diviem trim santīmiem mēnesī atkarībā no rajona.

Vai ir kāda jēga protestēt? Ir, bet tikai tad, ja jūs labi zināt likumus un esat pārliecināts par saviem spē-

kiem. 9. decembrī Ministru kabinets pieņēma jaunus noteikumus – „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu”. Tie šo to mainīs gan namu pārvalžu, gan namu iemītņu dzīvī. Piemēram, pēc šā normatīvā akta stāšanās spēkā namu pārvaldēm vajadzēs mūs par maksas palielināšanu brīdināt līdz kārtējā gada 15. oktobrim, lai iedzīvotājiem būtu pietiekami laika apspriesties un rast alternatīvus risinājumus. Iedzīvotāji iegūs tiesības atteikties no sētnieku pakalpojumiem, piemēram, lai

paši rindas kārtībā un bez maksas slaucītu pagalmu un mazgātu kāpņu telpas. Šīs un citas nianse ir ļoti svarīgas.

Šodien publicējam jaunus Ministru kabineta noteikumus. Izlasījuši projektu un citus šīs rubrikas materiālus, jūs labāk sapratīsiet, kādas tiesības un iespējas ir iedzīvotājiem un kā tās likt lietā sarunās ar namu pārvaldēm, kā varat aizstāvēt savas intereses un nenonākt sprukās, ļaujot sevi apvārdot privātajiem apsaimniekotājiem viendabīgiem. **K**

Vaicājam Rīgas namu pārvalžu pārstāvjiem, ar cik lielu apsaimniekošanas pakalpojumu maksas pieaugumu viņi sagaidīs 2009. gadu un kādu reakciju gaida no iedzīvotājiem.

**A
P
T
A
U
J
A**

**Vecmīlgrāvis
Juris Šaicāns**

Vislielākā maksa par apsaimniekošanas pakalpojumiem arī turpmāk būs 4–6–8 dzīvokļu namos ar lielu teritoriju, kuras uzkopšana izmaksā ļoti dārgi. 2008. gadā apsaimniekošanas cenu kāpuma dēļ rajona iedzīvotāji sāka organizēt dzīvokļu īpašnieku biedrības. Nelielās mājas pāriet uz pašapkalpošanos, to iemītņiem tā ir izdevīgāk, jo viendzīvokļa mājām, piemēram, apsaimniekošanas pakalpojumu maksu esam noteikuši 2,44 latu apmērā par kvadrātmētru. Lētāk nav iespējams. Toties 140 dzīvokļu mājas iemītņi namu pārvaldei maksā 31 santīmu par kvadrātmētru.

**Mežciema namsaimnieks
Pēteris Ladnijs**

Nākamgad būs daudz pārmaiņu. Nāksies ņemt kredītus, lai laikus norēķinātos ar piegādātājiem, tāpēc tāmēs parādīsies pozīcija „Komunālo pakalpojumu nodrošināšana”. Šai nolūkā iedzīvotāji maksās trīs santīmus par kvadrātmētru, šādi savāktu naudu izmantosim kredītprocentu samaksai. Vidēji rajonā apsaimniekošanas maksa ir 45 santīmi

par kvadrātmētru. Reāli jaunus rēķinus izrakstīt esmu nolēmis no 10. februāra, lai dotu iedzīvotājiem laiku sasaukt kopsapulci un apspriest maksas pieaugumu. Tāda ir mana metodika.

**Purvcieņa nami
Zīgurd Zālītis**

Mēs neplānojam šoziem celt maksu par apsaimniekošanas pakalpojumiem. Šobrīd Purvcieņa iedzīvotāji maksā no 25 līdz 40 santīmiem par kvadrātmētru, un tas ļauj namu pārvaldei normāli strādāt. Uzskatām, ka svarīgāk ir laikus iekasēt esošo maksu, nevis ļaut tarifam augt. Tā parādi var tikai palielināties, un no tā nevienam nekāda labuma nebūs. Ja apsaimniekošanas maksa tomēr celsies, tad tikai nākamvasar.

**Avota nami
Alnis Iljans**

Mēs sākam ar to, ka uzaicinājam iedzīvotājus nākt uz namu pārvaldi ar priekšlikumiem par māju remontu. Viedokļu bija daudz, vēlmju arī, bet, tiklīdz dzīvokļu saimnieki uzzināja, cik maksā viņiem vajadzīgie darbi, daudzi no tiem atteicās. Tāpēc novembrī nosūtījām iedzīvotājiem kvītis, kurām otrajā

pusē bija uzrakstīta nākamā gada tāme. Vienā variantā norādījām apsaimniekošanas cenu bez remonta, otrā – ar remonta darbu izmaksu. Tas cilvēkiem palīdzēja saprast, cik kas maksā un cik ilgi jākrāj nauda, lai atrisinātu mājas problēmas. Tagad gaidām klientu reakciju. Pieļauju, ka dažs labs tomēr vēlēšies remontu un piekritīs paaugstinātai maksai.

**Kurzemes namu apsaimniekotājs
Igors Trubko**

Ar padomes lēmumu administratīvie izdevumi mūsu klientiem 2009. gadā būs vienādi – 6,3 santīmi. Šai summā ietilpst arī kredītlīnijas apkalpošana bankā. Lielāko pieaugumu rēķinos dos darba samaksas palielināšana sētniekiem un apkopējiem.

Maksa par tehnisko apkopi nākamajā sezonā lielajām mājām būs 15 santīmi par kvadrātmētru, mazajām – 21 santīms. Citādi neizdosies savilkt galus, jo pat visparastākā avārijas brigādes izsaukšana reizēm „apēd” visus nelielas mājas gada uzkrājumus. Daudzās mājās paredzēts veikt remontu. Tāmē remonta izmaksas norādītas atsevišķā rīdīnā, jo iedzīvotājiem patiešām ir tiesības atteikties no šiem darbiem. Kopumā maksa par apsaimniekošanu mūsu mājās jaunajā gadā paaugstināsies no 38 līdz 45 santīmiem par kvadrātmētru (ieskaitot remonta darbus).

“KĀRTĪBA KĀDĀ APRĒKINĀMA MAKSA PAR DZĪVOJAMĀS MĀJAS PĀRVALDĪŠANU UN APSAIMNIEKOŠANU”

Latvijas republikas Ministru Kabineta noteikumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā dzīvojamās mājas pārvaldnieks (turpmāk – pārvaldnieks):

1.1. sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi kalendārajam gadam;

1.2. aprēķina dzīvokļa, mākslinieka darbnīcas un neapdzīvojamās telpas īpašniekam (turpmāk – dzīvokļa īpašnieks) maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu;

1.3. paziņo dzīvokļu īpašniekiem par maksas apmēru noteiktam laika periodam;

1.4. informē dzīvokļu īpašniekus par noteiktam laika periodam tamē paredzētajām izmaksām;

1.5. sagatavo dzīvokļu īpašniekiem ikgadēju atskaiti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas izlietošanu.

2. Šie noteikumi ir piemērojami dzīvojamā mājā, kuru dzīvokļu īpašnieku sabiedrība vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona ar nodošanas un pieņemšanas aktu nav pārņēmusi pārvaldīšanā un apsaimniekošanā, un kurā dzīvokļu īpašnieki likumā noteiktajā kārtībā nav lēmuši par pārvaldīšanas un apsaimniekošanas kārtību un noteikuši maksu par to.

3. Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumus aprēķina šādi:

$$I_{\text{aps}} = \frac{1}{12} \times \frac{I_u}{Pl_m}$$

I_{aps} – dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi (lati mēnesī par dzīvokļu īpašumu kopējās platības kvadrātmetru);

I_u – dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi saskaņā ar tāmi (turpmāk – tāme), kurā pārvaldnieks ietver šo noteikumu 1.pielikumā iekļautās pozīcijas;

Pl_m – dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašumu kopējā platība (m^2) – mājas kadastrālās uzmērīšanas lietā atzīmētā dzīvojamās mājas kopējā platība, kas precizēta, ņemot vērā lodžiju platībai piemērojamo koeficientu 0,5, balkonu un segto terašu platībai – koeficientu 0,3.

4. Pārvaldnieka pienākums ir piecu darba dienu laikā izsniegt tāmi

katram dzīvokļa īpašniekam pēc attiecīgā dzīvokļa īpašnieka rakstiska pieprasījuma.

5. Dzīvokļa īpašnieka veicamais maksājums tiek aprēķināts proporcionāli dzīvokļa īpašumā ietilpstošajai kopīpašuma domājamaī daļai.

6. Ja dzīvokļa īpašnieks izmanto dzīvokļa īpašumu komercdarbībai un šāda darbība rada papildu slodzi, kas saistīta ar dzīvojamās mājas vai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumu palielināšanos, šie papildu izdevumi jāsedz attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam, kurš izmanto dzīvokļa īpašumu komercdarbībai.

7. Ikvienā dzīvojamā mājā organizējami šādi uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumi:

7.1. dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas un tai piesaistītā zemesgabala sanitārā kopšana un labiekārtošana (t.sk. deratizācija, dezinfekcija);

7.2. dzīvojamās mājas (t.sk. inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskā apkope, kārtējie remonta darbi;

7.3. mājas pārvaldīšanas pakalpojumi (t.sk. finanšu uzskaites, juridiskie pakalpojumi, lietvedības nodrošināšana);

7.4. nākamajam periodam nepieciešamo remonta darbu plānošana (vismaz 3 nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktam termiņam).

8. Šo noteikumu 7.2. apakšpunktā noteikto pakalpojumu veic pēc vizuālā dzīvojamās mājas, tās iekārtu un komunikāciju apsekojuma.

9. Šo noteikumu 7.4. apakšpunktā noteikto pakalpojumu nodrošina saskaņā ar dzīvojamās mājas tehniskās apsekošanas rezultātā konstatēto, ko veic normatīvos aktos noteiktā kārtībā sertificēta persona.

10. Par aprēķināto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendārajam gadam, dzīvojamās mājas pārvaldnieks rakstveidā paziņo dzīvokļu īpašniekam ne vēlāk kā līdz attiecīgā gada 15.oktobrim, paziņojumā norādot vietu un laiku (interneta mājas lapa, informatīvs stends, u.c.), kur dzīvokļa īpašnieks var iepazīties ar dzīvojamās mājas tāmes kopsavilkumu (2. pielikums), kā arī dzīvojamai mājai nepie-

ciešamo nākamo periodu remontdarbu apkopojumu (3. pielikums). Pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma dzīvojamās mājas tāmes kopsavilkumu un dzīvojamai mājai nepieciešamo nākamo periodu remontdarbu apkopojumu pārvaldnieks rakstveidā nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam.

11. Plānojot nepieciešamos remonta darbus nākamajiem periodiem (šo noteikumu 7.4. apakšpunkts), pārvaldnieks var iekļaut pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksā arī plānoto remontdarbu izmaksas.

12. Par dzīvojamai mājai aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas nākamajam kalendārajam gadam apstiprināšanu, kā arī dzīvojamai mājai nepieciešamo nākamo periodu remontdarbu plāna apstiprināšanu dzīvokļu īpašnieki 30 darba dienu laikā no paziņojuma saņemšanas pieņem lēmumu dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē (turpmāk – kopsapulce). Kopsapulce ir tiesīga pilnvarot personu dzīvokļu īpašnieku saziņai ar pārvaldnieku.

13. Lemjot par dzīvojamai mājai aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas nākamajam kalendārajam gadam apstiprināšanu, dzīvokļu īpašnieki nevar atteikties no šo noteikumu 7. punktā minēto uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanas dzīvojamai mājai.

14. Ja dzīvokļu īpašnieki šo noteikumu 12. punktā minētajā termiņā nav sasaukuši kopsapulci un izlēmuši jautājumu par dzīvojamai mājai aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas nākamajam kalendārajam gadam apstiprināšanu, dzīvojamās mājas pārvaldnieka aprēķinātā maksas nākamajam kalendārajam gadam stājas spēkā ar 1. janvāri, vai citu pārvaldnieka noteiktu termiņu.

15. Dzīvokļu īpašnieki, pieņemot kopsapulcē attiecīgu lēmumu, bez pārvaldnieka starpniecības var nodrošināt dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala un koplietošanas telpu sanitāro kopšanu. Darbu kārtību, atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, un dzīvokļu īpašnieku atbildību nosaka kopsapulces protokolā.

16. Ja dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē noraida pārvaldnieka piedāvāto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu, vienlaikus

izlemjams jautājums par attiecīgās maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai, vai dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

17. Šo noteikumu 16. punktā minētais kopsapulces protokols iesniedzams pārvaldniekam piecu darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

18. Pārvaldniekam ir pienākums 10 darba dienu laikā rakstveidā atbildēt dzīvokļu īpašniekiem par iespējām nodrošināt pakalpojumus par maksu, kādu apstiprinājuši dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē.

19. Ja pārvaldnieks, sniedzot finansīšu pamatojumu, nevar nodrošināt pakalpojumus par dzīvokļu īpašnieku apstiprināto maksu, dzīvokļu īpašnieki lemj par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

20. Ja dzīvokļu īpašnieki saskaņā ar šo noteikumu 16. vai 19. punktu nav lēmuši par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu, ar 1. janvāri vai citu pārvaldnieka noteiktu termiņu spēkā stājas pārvaldnieka nākamajam kalendārajam gadam noteiktā pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas.

21. Ja dzīvojamā mājā vai tai funkcionāli nepieciešamajā zemes gabalā ir radusies, vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam ir tiesības, avārijas situāciju steidzamai novēršanai, izmantot iekasētos līdzekļus par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus.

22. Pēc avārijas situācijas novēršanas, pārvaldnieka pienākums ir desmit darba dienu laikā rakstveidā paziņot dzīvokļu īpašniekiem par avārijas novēršanai veiktajiem darbiem, kā arī šo darbu izmaksām.

23. Pārvaldniekam ir pienākums paziņot dzīvokļu īpašniekiem vai to pilnvarotai personai par kārtējo remonta darbu veikšanu dzīvojamā mājā un pieaicināt šo personu piedalīties veikto darbu pieņemšanā.

24. Pārvaldniekam ir tiesības pieprasīt dzīvokļa īpašniekiem par avārijas novēršanai iztērētos līdzekļus papildus noteiktajai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksai, ja ir ievēroti šo noteikumu 22. un 23. punkta nosacījumi.

25. Pārvaldnieks līdz katra gada 1. aprīlim nosūta dzīvokļa īpašnie-

kiem paziņojumu, norādot vietu un laiku (interneta mājas lapa, informatīvs stends, u.c.), kur var iepazīties ar atskaiti par iepriekšējā kalendārā gadā iekasēto un izlietoto maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu (4. pielikums). Pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma atskaiti par iepriekšējā kalendārā gadā iekasēto un izlietoto maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu pārvaldnieks rakstveidā nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam.

26. Ja dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības pārņem dzīvokļu īpašnieku sabiedrība vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona, dzīvojamās mājas pārvaldnieka pienākums ir nodot jaunajam dzīvojamās mājas pārvaldniekam neizlietoto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas daļu.

27. Nosakot pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas apmēru 2009. gadam, pārvaldnieks par aprēķināto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendārajam gadam, rakstveidā paziņo dzīvokļu īpašniekam ne vēlāk kā līdz 15. decembrim.

28. Nosakot pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas apmēru 2009. gadam, pārvaldnieks šo noteikumu 18. punktā minēto atbildi sniedz 5 darba dienu laikā.

29. Pārvaldnieka noteiktā pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas 2009. gadam stājas spēkā ar 2009. gada 1. janvāri vai citu pārvaldnieka noteiktu termiņu, ja:

29.1. līdz 2009. gada 15. janvārim kopsapulce nav sasaukta vai kopsapulcē noraidīta pārvaldnieka piedāvātā dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas un vienlaikus nav izlemts jautājums par attiecīgās maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai, vai arī nav pieņemts lēmums par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu;

29.2. ja līdz 2009. gada 1. februārim dzīvokļa īpašnieki nav sasaukuši kopsapulci vai kopsapulcē lēmuši par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu, saistībā ar pārvaldnieka sniegto informāciju par iespējām nodrošināt pakalpojumus par maksu, kādu apstiprinājuši dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē. **K**

VALDEMĀRA IELAS LIELIE PLĀNI

A. Arbidāns: „Ja laikus paveiksim visus remonta darbus, 2010. gadā maksa par apsaimniekošanu tiks samazināta!”

Sāka ar logiem un durvīm

2008. gadā „Valdemāra namu” apsaimniekoto māju iemītnieki namu pārvaldei maksāja vidēji 42 santīmus par kvadrātmtru. Šķiet, pirms jaunā cenu paaugstinājuma viņiem ir tiesības pajautāt Aināram Arbidānam, kā iztērēta šī nauda.

– Šogad maksa par apsaimniekošanu katrai mājai bija aprēķināta individuāli, – atbild namu pārvaldnieks, – bet atskaitījumus remonta darbiem mēs noteicām vienādus – 12 santīmus par kvadrātmtru. Tas deva iespēju uzkrāt aptuveni 300 tūkstošus latu neatliekamiem darbiem. Tādu sakrājis daudz (no 1997. līdz 2007. gadam Rīgas dome mums neļāva paaugstināt maksu par apsaimniekošanu, tāpēc namu pārvaldes nespēja paveikt pat pašus steidzamākos darbus un beigu beigās nonāca uz bankrota sliekšņa). Saņēmuši atļauju paaugstināt pakalpojumu cenu, mēs uzreiz stājāmies pie remonta darbiem.

Pēc Aināra Arbidāna teiktā, par vienu no svarīgākajiem uzdevumiem aizejošajā gadā viņš uzskatījis māju siltināšanu. Vai nu velti visā valstī nemītīgi runā par energoefektivitāti? Namu kāpņu

telpās sāka likt plastikāta logus. To Ainārs Arbidāns atzīst par pašu elementārāko un vienkāršāko paņēmieni, kā samazināt siltuma zudumus. Ja ir ielikti labi logi, kāpņu telpā nav vajadzīgi apkures radiatori, siltums tāpat turas.

Tā uzreiz pateikt, cik daudz logu 2008. gadā ielikts, namu pārvaldes vadītājs nevar. Daudz. Atlikušos Arbidāns plāno apmainīt 2009. gadā. Uz nākamo sezonu pārcelti arī citi darbi, kuriem šogad nepietika naudas.

Uz galda guļ papīru kaudzīte. Tās ir nākamā gada tāmes. Katrai mājai – viens divi remontu. Var teikt, ka tiem, kas plāno tikai apmainīt logus kāpņu telpās, ir laimējies, jo maksa par apsaimniekošanu pieaugs tikai līdz 60 santīmiem. Grūtāk klāsies to namu iedzīvotājiem, kur jāliek jauns jumts, viņu jaunajos rēķinos maksa par apsaimniekošanu kopā ar atskaitījumiem remontam sasniegs 1,5 latus.

Atteikties nekad nav par vēlu

– Arbidāna kungs, noskaidrosim, kas notiek, ja kādas mājas iemītnieki vēlas atteikties no remonta. Vai viņiem ir tiesības to darīt?

– Jā, ir. Tāpēc katras mājas tāmē norādīts, cik maksās logu nomai-

K. Valdemāra iela ir īsts Rīgas vēstures un arhitektūras muzejs zem klajas debess, milzīgs muzejs, turklāt vēl skatāms bez maksas. Bet vai jūs esat pamēģinājuši muzejā dzīvot? Vai to pārvaldīt? Abi uzdevumi nav no vieglajiem. Daudzi Valdemāra ielas nami būvēti jau sen, tiem vajadzīga īpaša apkope. Lai nekristu kaunā, namu pārvalde „Valdemāra nami” plāno paaugstināt maksu par apsaimniekošanu. „Aprēķinājām pakalpojumu jauno cenu,” stāsta uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Ainārs Arbidāns, „tā sanāca paliela. Ja iedzīvotāji paaugstinājumam piekritīs, nākamgad turpināsim forsēt remonta darbus namos. Tas ir jādara. Darbu sakrājijs ne mazums.”

ņa vai ieejas durvju remonts. Jaunajā gadā varēs atteikties gan no vienas pozīcijas, gan reizē no visām. Maksa par apsaimniekošanu uzreiz samazināsies.

– Tātad, ja iedzīvotāji nolemj namā neko neieguldīt, namu pārvaldei tur nav nekādas teikšanas?

– Jā, var arī neko nedarīt. Tikai dzīvokļu saimniekiem der atcerēties, ka rajons mums ir vecs, mājas sen nav remontētas. Tāpat vien jau tos jumtus mēs nevēlamies mainīt, esam apsekojuši, sagatavojuši aktus par defektiem. Bet, ja iemītnieki atteiksies, tad lai nu... Jumts turpinās tecēt.

– 2007.–2008. gadā maksa par apsaimniekošanas pakalpojumiem pieauga aptuveni trīskārt. Vai tas nozīmē, ka namu pārvalde varēja paveikt trīsreiz vairāk darbu nekā 2006. gadā?

– Jā. Mēs jau nemainījām tikai logus, noņēmāmies arī ar kanalizācijas sistēmām, restaurējām ārdurvis, lai nebūtu caurvējš. Nākamais posms – jumti un lielās iekštelpas.

Domes atbalsts: tikai ārkārtas gadījumā

– Vai Rīgas dome vairs nepalīdz namiem nomainīt cauros jumtus? – Domei tas nav jādara.

– Bet vēl pirms dažiem gadiem Komunālais departaments piešķīra naudu jumtu remontam...

– Tie bija sen ieplānoti darbi, kas tika veikti par pašvaldības līdzekļiem pirms privatizācijas procesa pabeigšanas. Tagad domei nav tiesību ieguldīt naudu privātpašumā. Iedomājieties, jums laukos ir sava

māja, un jūs piepeši prasāt pagasta priekšsēdētājam naudu jumta labošanai. Viņš droši vien nodomās, ka jums ar galvu nav kaut kas kārtībā. Rīgā ir tādi paši noteikumi.

– Tātad iesakāt aizmirst par municipalitātes atbalstu? Bet ne jau visi atzīs, ka tas ir taisnīgi.

– Tad aplūkosim šo jautājumu citādi. 80% pašvaldības ienākumu veido nodokļi, ko budžetā maksā iedzīvotāji. Šī nauda jātērē pilsētnieku kopējām vajadzībām: transporta uzturēšanai, ielu remontam, tiesiskās kārtības sargāšanai. Tad kāpēc kādam vajadzētu par savu nodokļu naudu man labot jumtu? Tas gan nebūtu taisnīgi!

– Labi, pieņemsim, ka uzkrājumu mājai nav, bet vētra ir norāvusi jumtu. Kas tādā gadījumā notiks?

– Tā ir cita lieta. Pašvaldība palīdz iedzīvotājiem tieši tādās forsmažora situācijās.

2010. gadā būs lētāk?

– Atgriezīsimies pie pakalpojumu maksas 2009. gadā. Vai jūsu organizācijas apsaimniekošanā ir mājas, kur visi vajadzīgie remonta darbi jau paveikti un maksa jaunajā sezonā samazināsies?

– Nē, pagaidām tādu māju vēl nav un nebūs. Samazinājums gaidāms tikai 2010. gadā, ja līdz tam laikam iedzīvotāji būs paspējuši finansēt visus vajadzīgos remonta darbus.

– Jūs ieminējāties, ka dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības atteikties no jūsu ieplānotajiem darbiem. Kā to var izdarīt?

– Pēc tam, kad būs saņemta nākamā gada tāme, visās mājās jāsarīko iedzīvotāju pilnsapulces un jānobalso “par” vai “pret” remontu. Izšķirīgais būs vairākuma viedoklis.

– Cik lielā mērā atteikšanās no remonta var ietekmēt maksu par apsaimniekošanu?

– Starpība var būt iespaidīga! Minēšu piemēru, – namu pārvaldnieks pāršķirsta tāmes. – Teiksim, mājai jāuzliek jauns jumts, tas maksā 13 tūkstošus latu. Ja darbus atliek uz labākiem laikiem, 2009. gadā iedzīvotāji par kvadrātmtru maksās par 80 santīmiem mazāk, nekā plānots.

– Speciālisti stāsta, ka turpmāk namu pārvaldes varēs saņemt naudu ne tikai no dzīvokļu īpašniekiem, bet arī no ES fondiem. It kā Eiropa esot gatava sniegt mums palīdzību mājokļu siltināšanā. Vai tā ir?

– Man kā namu pārvaldes vadītājam pastāvīgi jādomā par to finansiālo slogu, kas gulstas uz iedzīvotāju pleciem. Tāpēc meklēju iespējas samazināt klientu izdevumus par namu apsaimniekošanu. Un tādu risinājumu redzu līdzfinansējuma piesaistīšanā no Eiropas Savienības fondiem namu siltināšanai un renovācijai. Patlaban uzņēmums „Valdemāra nami” intensīvi strādā, lai realizētu šo iespēju, ved sarunas ar atbildīgajiem ministriju departamentiem. Kad projekts būs realizēts, iedzīvotāju izdevumi par namu siltināšanu ievērojami samazināsies.

– Ko jūs vēl gribētu sacīt iedzīvotājiem?

– Varu tikai brīdināt, ka pašreiz apkārt staigā daudzu privāto apsaimniekošanas uzņēmumu pārstāvji, pārvilinot savā aprūpē neapmierinātos. Gadās, ka tādas firmas cilvēkus piekrāpj. Mums bija gadījums, kad dzīvokļu īpašnieku biedrība pārgāja no namu pārvaldes pie privātā apsaimniekotāja, bet tas savāca naudu un pazuda, nesamaksājās pakalpojumu sniedzēju rēķinus. **K**

IEDZĪVOTĀJI SEV UZDĀVINA JAUNU MĀJU

...labi, labi, ne pilnīgi jaunu, bet gandrīz jaunu. Par paraugu ņemot namu Ieriķu ielā 44, stāstām, kā gudri veikt renovāciju

Nākamgad daudziem rīdniekiem gribot negribot būs jāskatās domāt par savu mājokļu renovāciju. Siltumenerģijas tarifi aug, līdz ar tiem augšup kāpj komunālie maksājumi. Vienīgā iespēja ietaupīt ir namu siltināšana, kas palīdz saglabāt no 30 līdz 40 procentiem siltuma. Tā nosprieda Ieriķu ielas 44. nama iemītnieki un šogad paveica visu sarežģīto priekšdarbu un mājas renovācijas procesu.

Jau pirmās aukstās dienas Ieriķu ielā sagaidīja pilnā gatavībā – aizsiltinātām sienām, zem jauna jumta un ar plastikāta logiem kāpņu telpās. Nav ko slēpt, viegli tas nenācās! Gan nervi tika pabojāti, gan maciņi patukšoti. Taču izrādījās, ka nekā neiespējama tai renovācijā nav. Tagad Ieriķu ielā 44 gaida pirmos rēķinus par apkuri, kuri parādīs, vai bija vērts tā pūlēties.

Meklējumos

Pa ceļam uz Ieriķu ielu apmaldījos un pietāju pie divām tautiņām trolejbusu pieturā: vai nepateiksiet, kā nokļūt līdz slavenajai renovētajai mājai?

Tautiņas novicināja rokas, rādot kaut kur pa kreisi:

– Tūlīt aiz pagrieziena redzēsiet.

To māju ar citām nevar sajaukt.

Ne visai apmierināta ar miglaino skaidrojumu pāri kupenām bridu tālāk. Piesala. Daudzstāvu nami visapkārt likās vienādi. Un tad!.. Manā priekšā stāvēja neliela rožaina ēka. Tā likās tik tīra un svaiga, it kā nupat būtu uzbūvēta. Pat sāku šaubīties, vai neesmu kļūdījies, un ielūkojos bloknotā. Nē, viss bija pareizi, man bija vajadzīga tieši šī māja Ieriķu ielā 44.

Galvenā bagātība – iemītnieki

Palūkojoties uzmanīgāk, sapratu – tādas mājas tagad vairs neceļ. Jaunie projekti lielākoties ir zemi, pašauri, bet te bija grezns Staļina laika nams ar gandrīz trīs metrus augstiem griestiem un lieliem logiem. Tālāk gar ielu rindojās tā dviņu brāji,

taču tie, atklāti runājot, izskatījās visai noplukuši, jo kopš privatizācijas nevienam pat prātā nav nācis ieguldīt naudu šo mājokļu remontā.

Vēl rudens sākumā māja Ieriķu ielā 44 ne ar ko neatšķīrās no citām. Te tāpat svilpoja vējš kāpņu telpu logu spraugās, tāpat lietu cauri laida vecais jumts. Un te nu jāpasaka galvenais: nebūtu nekādas renovācijas, ja ne sparīgie nama iemītnieki, kuriem nav vienaldzīgs sava īpašuma liktenis.

Pārvaldnieka maiņa kā atskaites punkts

Tādus aktīvus visziņus namu pārvaldēs ne sevišķi ieredz, jo viņi mūždien visur bāž degunu, izprašņā un kaut ko pieprasa. Varbūt tāpēc Ieriķu ielas nama dzīvokļu īpašniekiem neveidojās attiecības ar iepriekšējo apsaimniekotāju – firmu „Māju serviss KSA”. Ceļi šķīrās: apsaimniekotājs devās peļņā pie citiem klientiem, bet Ieriķu ielas 44. nama iemītnieki noslēdza līgumu ar firmu „Rīgas namu apsaimniekotājs”. Iespējams, ka tieši šis notikums kļuva par atskaites punktu vecās Staļina laika ēkas renovācijas vēsturē.

– Tā nu gluži nav, – mani piela- bo mājas valdes loceklis Vladimirs Streļajevs. Lai gan ārā piesalst, Streļajevu dzīvokļa virtuvē ir silti un mājīgi. – Tieši iepriekšējais pārvaldnieks rosināja mūs padomāt par mājas siltināšanu.

Komercvariants tika noraidīts

Māja, kurā dzīvo Vladimirs, patiešām nav liela – tikai 18 dzīvokļi, tāpēc arī par kaut kādiem uzkrājumiem līdz 2008. gadam nebija ne runas. Vieni vienīgi parādi! Bet komercfirma, kas māju Ieriķu ielā 44 apsaimniekoja, par skaistām acīm remontu veikt negrasījās.

– Pirmās sarunas sākās jau 2006. gadā. Toreiz „Māju serviss KSA” piedāvāja renovācijas variantu, kas sākumā mums tīri labi iepatikās, – stāsta Vladimirs.

Apsaimniekotājs vēlējās vecajai mājai uzbūvēt vēl vienu stāvu. Un kāpēc gan ne? Rajons samērā prestižs, jauno platību varētu pārdot un, lai nomierinātu iedzīvotājus, daļu iegūtās peļņas izmantot renovācijai. Vladimirs Streļajevs stāsta, ka pats gājis pie kaimiņiem un centies viņus pārliecināt, cik izdevīgs ir tāds piedāvājums. Taču kaimiņi turējušies pretī, jo neuzticējās firmai.

(Turpinājums 8.lpp.)

Akciju sabiedrība

RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Priecīgus Ziemassvētkus un Laimīgu Jauno gadu

Rīga, Nometņu iela 9-7, tālrunis 67893079, info@asrna.lv

(Turpinājums no 7.lpp.)

– Un labi vien bija, – tagad saka Vladimirs, – jo apsaimniekotājs pats īsti nebija apzinājies, cik sarežģītu projektu iecerējis. Sāksim ar to, ka jebkuras kapitālās celtniecības laikā iedzīvotājiem māja jāpamet. Būtu izvākušies un, iespējams, atpakaļ vairs netiktu, kopā ar komerciālo nekustamo īpašumu arī mūsu dzīvokļus ņemtu un laistu zem āmura.

Vilcināšanās nebija pieļaujama

Vai Vladimira bažām bija pamats, to tagad grūti pateikt, bet tālāk nekas

netika darīts. Vēl pāris reizu iepriekšējais pārvaldnieks rosināja mājas iemītniekus paņemt bankā kredītu (65 tūkstošus latu par 14% gadā) sienu siltināšanai un jaunam jumtam, bet kopīgu valodu ar Vladimiru un viņa kaimiņiem tā arī neatrada.

– Mums piedāvāja neizdevīgus nosacījumus, – notikušo komentē pats Vladimirs. – Par remontu mums nāktos papildus maksāt 42 santīmus par kvadrātmtru mēnesī, un tā daudzus gadus.

Kopsapulci nama iemītnieki tomēr sarīkoja. Un tad, kad par nama pārvaldnieci kļuva Taisija Štāle no organizācijas *Rīgas namu apsaimniekotājs*, jautājums par renovāciju tika izvirzīts no jauna.

– Galvenais, ka tagad mēs ar pārvaldnieci sarunājāmies kā līdzīgs ar līdzīgu, mums veidojās dialogs, – stāsta Vladimirs. – Un kopīgi jebkuras problēmas ir iespējams atrisināt. Tad arī nolēma: jāmeklē strādnieki un jāņem kredīts, jo pašas par sevi problēmas nekur nepazudīs. Vecajā mājā desmitiem gadu nebija tīrīta apkures sistēma, jumta šiferis bija saplaisājis, logi kāpņu telpās izlodzījušies, bet sienas jau kopš sākta gala labi uzsūca mitrumu. Izremontēta māja vēl simt gadu godam kalpotu saviem saimniekiem, bet katra kavēšanās varēja radīt neparedzamas sekas.

Var atrast lētāk!

– Sākumā mums piedāvāja māju siltināt ar putu polistirolu, kas izmaksātu aptuveni 35 tūkstošus latu, – turpina mājas valdes pārstāvis. – Par jumtu prasīja 15–18 tūkstošus, bet radiatoru maiņa visos dzīvokļos izmaksātu aptuveni 12 tūkstošus latu. Mums tas likās pārāk dārgi, tāpēc kopā ar kaimiņiem veicām renovācijas pakalpojumu tīrus plašu izpēti un atradām daudz izdevīgākus piedāvājumus.

Izrādījās, ka radiatorus var arī nemainīt, pietiek tos iztīrīt (ar mūsdienu metodēm to iespējams paveikt, radiatorus nenoņemot),

un tas mums maksāja tikai 1500 latu. Kvalitatīvus logus kāpņu telpā par 1300 latiem ielika firmas *Baltijas ekotranzīt* darbinieki. Jaunu jumtu izdevās uzlikt par 12 tūkstošiem latu.

Kas attiecas uz pašu siltināšanu, te palīdzēja veiksmīga sadarbība ar kompāniju *Starduko*, kas piedāvāja principiāli jaunu sienu siltumizolācijas paņēmieni. Māju nevajadzēja cieši aplikt ar mitrumnecaurlaidīgu putuplastu vai vati, tā vietā to pārklāja ar jauno materiālu *TSM Ceramic*. Šo suspensiju ražo Ukrainā pēc ASV tehnoloģijas, kas izstrādāta NASA vajadzībām. Pēc skata materiāls ir līdzīgs parastai krāsai,

VAI NĀKOTNE PIEDER JAUNAJIEM SILTINĀTĀJIEM?

Ieriķu ielas 44. nama renovācijā tika izmantots jaunās paaudzes siltināšanas materiāls. Līdz šim uzskatīja, ka saglabāt bēgošo siltumu iespējams, tikai ietērpjot māju īstā putu polistirola vai akmens vates kažokā. Klasiskie materiāli kalpoja ar sirdi un dvēseli, bet katram no tiem bija kāds trūkums: akmens vate nav pietiekami ilgmūžīga, bet putu polistirols ir ugunsnedrošs un zem tā krājas mitrums, kas nekādā gadījumā nav labi mājas sienām. Par to, kā mūsdienīgi siltināt māju, stāsta starptautiskās korporācijas *Starduko* direktors Mihails Jermolenko.

Firma *Starduko* sākusī piedāvāt Latvijas tirgū principiāli jaunu aprīnojamu siltinātāju *TSM Ceramic*. To ražo Ukrainā pēc amerikāņu tehnoloģijām (atklāšu noslēpumu: tās izstrādātas kosmisko kuģu vajadzībām).

Uzsmidzināmajai keramikajai siltumizolācijai ir daudz priekšrocību salīdzinājumā ar citiem siltinātājiem, ne velti Amerikā to lieto jau vairāk nekā 20 gadu.

– Ja pavisam īsi, tad teikšu, ka ar jauno materiālu mēneša laikā var nosiltināt pat divu sekciju deviņstāvu māju. Darba veikšanai nav vajadzīgs projekts, jo, uzklājot *TSM* keramiku, mēs nemainām ēkas konstrukciju vai arhitektoniskos parametrus. Vienīgais, kas jādara iedzīvotājiem, ir izvēlēties krāsu fasādes atjaunināšanai un saskaņot to ar būvinspekciju. Mūsu materiāls ir arī ļoti ekonomisks. Jūs jau zināt, ka nama siltināšana Ieriķu ielā 44 ar

standarta putu polistirolu iedzīvotājiem būtu izmaksājis 36 tūkstošus latu. Mūsu tehnoloģijas ļāva viņiem ietaupīt trešo daļu no šīs summas.

Paskatoties uz *TSM Ceramic* kārbīņu, prātā nevar ienākt, ka tajā atrodas unikāls siltinātājs. Bet tas, kas ārēji izskatās pēc visparastākās krāsas, patiesībā ir elastīgs un izturīgs materiāls, ko ar veltnīti, otu vai uzsmidzinātāju var uzklāt uz jebkuras virsmas. Jā, jūs nepārskatījāties, – uz jebkuras.

– Līdz šim iedzīvotājiem grūtības sagādāja siltumtīklu un siltummezglu konstrukciju siltināšana. Lai kā to stikla vati liktu, vienalga paliek spraugas

savienojumu vietās, – Mihails rāda fotogrāfijas, kurās redzamas ar jauno materiālu apstrādātas caurules. – Redziet, *TSM Ceramic* var viegli uzklāt pat uz vissarežģītākās konstrukcijas. Materiāls vienlīdz labi aizsargā gan caurules, gan jumta segumus, gan iekšsienas un ār-sienas. To var klāt uz jebkuras virsmas.

TSM Ceramic būvniecībā lieto ne tikai kā siltumizolācijas materiālu, bet arī kā hidroizolatoru (tas satur lateksu, kas suspensijai nodrošina zemu ūdens uzsūkšanas spēju).

Tas, ka ar *TSM Ceramic* ir viegli un vienkārši strādāt, ka to iespējams uzklāt grūti pieejamās vietās un tam piemīt lie-

liskas siltumizolācijas un hidroizolācijas īpašības, padara šo materiālu par līderi celtniecībā pazīstamo virsmas pārklājumu vidū.

Bez tam *TSM Ceramic* var iekrāsot jebkurā krāsā, nepazeminot tā efektivitāti un reizē nodrošinot fasādei estētisku izskatu.

TSM Ceramic iespējams izmantot arī aizsardzībai pret kondensāta veidošanos telpās un tādējādi izvairīties no sienu sasalšanas un uz visiem laikiem tikt vajā no sēnītēm un pelējuma.

Sīkāk par jauno materiālu var uzzināt pie kompānijas *Starduko* ekspertiem pa tālruniem **67542321, 26359636** vai personiski Rīgā, **Zemītāna laukumā 11.**

to var pat tonēt. Tas ir viegli uzklājams jebkura materiāla sienām no iekšpuses un ārpusē, kā arī jumtam, siltummezglu un siltumtīklu elementiem, tas ir ilgmūžīgs un tikpat labi aizsargā māju kā klasiskie siltinātāji. Lietojot šo materiālu, tiek ietaupīts arī laiks. Piemēram, sienas leriķu ielas namam 1045 kvadrātmetru platībā tika nosiltinātas 25 dienās, turpretī to aplikšana ar putu polistirolu prasītu vismaz divus mēnešus.

– Darbs pēc šīs tehnoloģijas mums izmaksāja 20 tūkstošus latu, tātad mēs atkal ietaupījām, – labprāt stāsta mājas valdes locekle Natālija Talagajeva.

Arī banku jāprot izvēlēties

Kopumā renovācijas izmaksas bija aptuveni 36 tūkstoši latu, ko nama iemītņieki atzina par pieņemamu summu. Bet kur ņemt tādu naudu? Izvērtējuši visu banku piedāvājumu, par izdevīgākajiem mājas valde atzina *Hipotēku bankas* kredīta nosacījumus.

– *SwedBank* izvirzīja nosacījumu, lai renovāciju veiktu bankas izraudzītas formas, – skaidro Vladimirs, – savukārt *SEB banka* pieprasīja protokolu ar 75% iemītņieku parakstiem. *Hipotēku bankā* viss bija daudz vienkāršāk. Mūs

apmierināja fiksētā procentu likme, kas tobrīd bija 6,8%, un tas, ka banka kredīta noformēšanai prasīja tikai 51% nama iedzīvotāju parakstus.

Tagad leriķu ielas 44. nama iedzīvotāji par apsaimniekošanu maksā 35,1 santīmu par kvadrātmetru plus 32 santīmus kredīta atdošanai. Reizē viņiem izdodas veidot jaunus uzkrājumus remontam, kuri, iespējams, tiks izmantoti, lai ierīkotu aizsēdzamu kambarīti atkritumu tvertnei, bēniņu telpas siltināšanai vai citiem darbiem. Nelielai 18 dzīvokļu mājai tas ir nenoliedzams panākums!

„Aktīvie iedzīvotāji ir jāstimulē!”

Nobeigumā Vladimirs dalījās ar „DK” savos ieskatos par to, kā Rīgas dome varētu stimulēt mājokļu renovācijas procesu, nenodarot pāri tiem pilsētniekiem, kuri jau ieguldījuši naudu savu māju siltināšanā.

– Esmu avīzēs lasījis, ka 2009. gadā pilsēta sāks īstenot renovācijas pilotprojektu. It kā tiekot plānots šos darbus daļēji apmaksāt par budžeta līdzekļiem. Būtu tikai taisnīgi, ja Rīgas dome finansiāli atbalstītu arī to māju iedzīvotājus, kuri jau veikuši siltināšanu. Viņi taču bija pionieri, kas uzņēmās lielu risku. Pamatojo-

ties uz mūsu pieredzi, pārējie rīdzinieki sapratīs, vai ir izdevīgi renovēt mājokļus, pēc mums viņi orientēsies. Tāpēc uzskatu, ka nebūtu labi, ja dome mūs aizmirstu un nepalīdzētu atmaksāt kredītu.

Vēl Vladimirs uzskata, ka dome varētu piedāvāt kādu piemaksu par darbu tiem aktīvistiem, kuri savas mājas dēļ ir gatavi skriet ar galvu sienā. Citādi neviens no jaunajiem šobrīd nevēlas iepīties komunālajās lietās – nav izdevīgi. Ja māju līderiem piedāvātu kaut nelielu samaksu, viss veidotos citādi. Pirmkārt, būtu daudz vairāk siltinātu māju. Otrkārt, īstu aktīvistu nemaz nav tik daudz, tā ka šāda programma Rīgas domi neizputinātu. **K**

CIK UN KĀ?

Par to, cik viegli vai grūti ir saņemt kredītu renovācijai, stāsta Hipotēku bankas kredītu eksperts Mārcis Eglītis

Tūlīt brīdināšu, ka bankas ekspertam nācās atbildēt arī uz dažiem nepatīkamiem jautājumiem. Renovācijas procesu kreditēšanā ir ne mazums zemūdens akmeņu, par kuriem jāzina gan siltināšanas piekritējiem, gan noliedzējiem.

Bet jāsāk ar to, ka tieši valsts *Hipotēku banka* pirmā Latvijā sāka piešķirt kredītus mājokļu renovācijai un tagad var lepoties ar iespaidīgu realizēto projektu portfeli. Tātad pieprasījums pēc šāda veida kredītiem valstī ir samērā liels.

– Pavisam *Hipotēku banka* namu siltināšanai ir piešķīrusi vairāk nekā 450 aizdevumu, – stāsta Mārcis Eglītis, – bet kopējais renovēto mājokļu skaits Latvijā, protams, ir daudz lielāks.

– Sakiet, lūdzu, kādas mājas var pretendēt uz kredītu?

– Šīs bankas pakalpojums ir pieejams mājām, kurās ir trīs un vairāk dzīvokļu. Kā redzat, dzīvojamajai ēkai nav obligāti jābūt lielai, lai varētu sākt renovāciju. Ir tikai viens ierobežojums, un tas attiecas uz finansēm, proti, kredīts nedrīkst pārsniegt 300 tūkstošus latu.

– Tas ir daudz vai maz?

– Teiksim, ka aizdevums ir pietiekams. Statistika liecina, ka Rīgā mūsu klienti bankai lūdz vidēji 70 tūkstošus latu vienai mājai, rajonos šis skaitlis ir mazāks.

– Kas var pretendēt uz bankas palīdzību?

– Pirmkārt, kooperatīvi un dzīvokļu īpašnieku nodibinātās biedrības. Otrkārt, specializētās apkalpojošās organizācijas, kurām ir tiesības ņemt kredītu uz sava vārda, lai palīdzētu renovēt māju, kurā nav izveidota īpašnieku biedrība. Treškārt, mūsu klienti var būt arī privātpersonas vai fizisko personu – dzīvokļu īpašnieku grupa. Pēdējais gadījums drīzāk ir izņēmums no likuma, jo te ar klientiem var rasties viens otrs sarežģījums.

– Piemēram?

– Ja kredītu ņem grupa kaimiņu, mums saskaņā ar likumu viņu vārdi jāieraksta *Latvijas Kredītu reģistrā*. Ja vēlāk kāds no šiem cilvēkiem vēlēšies ņemt vēl vienu kredītu vai noformēt uz līzinga lielu pirkumu, viņam nāksies ievērot formalitātes un lūgt mūsu bankai

uzziņu, kurā būs aprakstīta iepriekš saņemtā aizdevuma būtība un norādīts, kāda kredīta daļa attiecas uz konkrēto personu.

– Skaidrs, tātad kredītu vēlams pieprasīt biedrībai vai apkalpojošajai organizācijai. Bet sakiet, kas kļūst par ķīlu, saņemot aizdevumu?

– Dzīvokļus un jebkuru citu īpašumu iekļāt nevajag. Tā ir ļoti svarīga nianse. Nodrošinājumam mēs pieņemam naudas turpmāko kustību biedrības vai namu pārvaldes kontos.

– Bet ko darīt, ja mājā ir parādnieki, kuri pat komunālos maksājumus nevar nokārtot, nerunājot nemaz par kredīta atdošanu?

– Mēs esam noteikuši, ka pieļaujama parādnieku daudzums ir 15–20 procenti. Būtībā tas ir galvenais un gandrīz vai vienīgais kritērijs, kam banka pievērš uzmanību, noformējot kredītu.

– Cik ilgā laikā iedzīvotājiem jāatmaksā bankai nauda?

– Maksimālais termiņš ir 15 gadi. Bet mūsu pieredze liecina, ka cilvēki cenšas norēķināties septiņos astoņos gados. Jo ātrāk viņi atmaksā parādu, jo mazāka ir bankas procentu summa.

– Kā banka kontrolē savus līdzekļus? Kāds taču var lūgt kredītu renovācijai, bet patiesībā izlietot naudu citiem mērķiem.

– Iedzīvotāji nesaņem skaidru naudu, mēs to pārskaitām konkrēto darbu izpildītāju kontos. Atkarībā no līguma nosacījumiem varam naudu izmaksāt pa posmiem, varam pēc visu darbu pabeigšanas vai mājas nodošanas ekspluatācijā. Celtnieki var saņemt arī avansu pirms renovācijas sākšanas.

– Kādā veidā cilvēki jums atmaksā kredītu?

– Ikmēneša maksājumu veidā, kuri tiek iekļauti viņu dzīvokļu rēķinos. Te gribu piebilst, ka mēs iesakām klientiem neriskēt un ņemt aizdevumu ar fiksētu procentu likmi, kuru var pārskatīt tikai pēc trim gadiem. Tādā gadījumā, lai kādus satricinājumus piedzīvotu starptautiskais finanšu tirgus, banka kredīta likmi nevar paaugstināt. Iedzīvotājiem tas ir ļoti izdevīgi. Vēl piebildīšu, ka mums katram klientam ir individuāla pieeja.

Teiksim, ja tiek renovēta desmit dzīvokļu māja, iespējams, ka kredīts vajadzīgs tikai pusei tās iemītņieku, bet pārējie ir gatavi par darbu samaksāt no personiskajiem uzkrājumiem. Tad mēs varam aizdevumu noformēt tikai tiem dzīvokļu īpašniekiem, kuriem tas nepieciešams. Tas pats notiek, ja kāda dzīvokļa saimnieks vēlas parādu dzēst ātrāk nekā citi. Viņš var naudu atmaksāt uzreiz bez soda sankcijām un papildu maksājumiem.

– Cik daudz laika prasa visas šīs formalitātes?

– Redziet, renovācija tiek iedalīta sešos pamatposmos un prasa vismaz sešus mēnešus. Bet sarunas ar banku ilgst ne vairāk par divām nedēļām. Grūtākais iedzīvotājiem ir nevis saņemt kredītu, bet gan savstarpēji vienoties par to, ka nepieciešams veikt renovāciju.

– Dokumentu noformēšanai jūs prasāt tikai 51 procenta iedzīvotāju piekrišanu...

– Tas ir minimālais dzīvokļu īpašnieku daudzums, kāds paredzēts likumā „Par dzīvokļa īpašumu”. Bet vidēji par renovāciju balso vismaz 66 procenti mājas iemītņieku. Protams, jo lielāks šis procents, jo klientiem un namu pārvaldei lielāka garantija, ka neradīsies sarežģījumi ar naudas atmaksāšanu bankai.

– Tas viss ir ļoti jauki, bet kas notiek ar to mazākumu, kas ir balsojis pret renovāciju? Tie taču var būt maznodrošināti cilvēki, kuriem nekad nebūs naudas aizdevuma atdošanai.

– Vesela virkne Latvijas likumu nosaka, ka tādā situācijā īpašnieku vairākuma lēmums ir obligāti pildāms mazākumam. Tāpēc ar cilvēku, kurš neatmaksā parādu, notiek tas pats, kas ar citiem nemaksātājiem. Apkalpojošajai organizācijai ir tiesības tādu cilvēku iesūdzēt tiesā, un īpašnieks zaudēs dzīvokli. Taču maznodrošinātajiem iedzīvotājiem ir tiesības maksājumu problēmu risināt, lūdzot pašvaldībai speciālo dzīvokļa pabalstu. **K**

Hipotēku banka

RĪGAS LIFTI: VECUMDIENĀS PRIEKA MAZ

(Turpinājums no 3.lpp.)

– Vai citādu ārkārtas gadījumu nav? Zinātāji, piemēram, apgalvo, ka bojāts lifts var neapturami brāzties augšup un atsisties pret šahtas griestiem.

– Teorētiski tāda iespēja pastāv, bet tikai teorētiski! Liftu konstruktori ir paredzējuši visas iespējamās un neiespējamās situācijas. Teiksim, ja pārtrūkst troses. Reāli tas nav iespējams, jo trosēm ir astoņkārtīga izturības rezerve. Pasažieru liftam ir trīs tādas troses, lai tās visas reizē pārtrūktu – tas jau būtu kaut kas no fantastikas jomas. Taču arī šādam gadījumam ir paredzēti mehānismi, kas novērš kritienu. Tāpat ir ar kabīnes nekontrolētu kustību uz augšu. Teorētiski tā ir iespējama, bet praktiski – ne.

Jūs esat apzagt!

– Bet vandālisms liftos, vai tas nav bīstams pasažieriem? Patlaban pār Rīgu veļas jauns krāsaino metālu zādzības vilnis, droši vien cieš arī lifti.

– Jums taisnība. Acīmredzot Rīgā atkal parādījusies kāda nelegāla zagta metāla uzpirkšanas vieta, jo vandāļi ķērušies pie transformatoriem. Iepriekšējos gados plaši tika medītas bremžu spoles, kurās ir tīrs varš. Zaglu peļņa bija tikai daži lati, bet iekārtu saimnieku zaudējumi bija

mērāmi simtos. Tagad vandāļi atkal uzlauž mašīntelpas, noņem transformatorus, izplēš no kabīnēm atlikušās alumīnija detaļas.

– Vai pasažieriem tas var būt bīstami?

– Alumīnija uzlikas liftā ir tikai dizaina elements. Tās satur sienas, bet ticiet man, tas nav vienīgais sienu stiprinājums.

– Labi, bet kā ar bremžu spolēm? Ja tās nozog...

– ...lifts gluži vienkārši nedarbosies, tāpat kā tad, ja nozagtas citas svarīgas detaļas.

Par nozagto maksā nama īemītņiem

– Bet kas maksā par jaunu detaļu ielikšanu nozagto vietā?

– Lūk, tas ir interesants jautājums. Ne jau vienmēr iedzīvotāji saprot, ka viņiem pašiem jā rūpējas par mašīntelpas drošību. Viņi zvina mums un saka: „Jums ir nozagts transformators.” Nākas skaidrot: „Nē, JUMS ir nozagts transformators, jo gan māja, gan lifts ir jūsu privātīpašums.”

– Ko darīt apzagtajiem nama īemītņiem?

– Pirmkārt, jāuzstāda jauns mehānisms nozagta vietā. Parasti nau-
du tam piešķir no mājas remonta fonda. Otrkārt, īpašniekiem jāvieno-

jas ar namu pārvaldi par mašīntelpas aizsardzību. Labākais līdzeklis te ir drošas slēdzenes, durvis, ja iespējams, arī apsardzes signalizācija.

Par naudu aizmirstiet!

– Parunāsim par patīkamo. Vai Rīgas dzīvojamajos namos uzstādīs jaunus liftus?

– Pagaidām tādu gadījumu nav bijis, lai gan pieprasījumus no iedzīvotājiem saņemam. Rīdīnieki savas prasības formulē aptuveni šādi: „Mēs jau 30–40 gadus maksājam par apkopi. Šajā laikā droši vien iekrājusies prāva summa, tā ka steidzami uzstādiem mums jaunu liftu!”

– Un ko jūs uz to atbildat?

J
A
U
T
Ā
J
U
M
U
B
Ū
T
I
B
A

Pēc Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai atklājās, ka vecie, Baltkrievijā ražotie lifti, kas pusgad-simtu ar sirdi un dvēseli ir kalpojuši Rīgas daudzstāvu namu iedzīvotājiem, neatbilst Eiropas standartiem. Tie nav droši. Pareizāk sakot, nav tik droši, kā vēlēt-
tos Briseles priekšnieki (teiksim, pārāk liela atstarpe starp lifta un šahtas malu, kādai viešņai no ES var papēdētīs aizķerties).

Pēc norādes „no augšas” Latvijas valdība pieņēma lēmumu pielāgot vietējos liftus ES prasībām. Mehānismu īpašniekiem un apkalpojošajām organizācijām modernizācijai atvēlēja tikai 10 gadus.

Latvijā vajadzēja izstrādāt liftu parka renovācijas plānu. Valstī ir aptuveni pieci tūkstoši liftu, un lielākā daļa no tiem nepavisam neatbilst Eiropas prasībām. Sakārtot liftus iespējams tikai pakāpeniski: šogad mainām tādu un tādu agregātu, nākamgad uzstādām tādu un tādu drošības sistēmu.

– Atbildam, ka naudas nav. Ne-maz.

– Kur tad tā palikusi?

– Saskaņā ar līguma nosacījumiem tā tērēta liftu ikmēneša profilaksei, tehniskajai apkopei, avārijas un dispečeru dienesta uzturēšanai un sīkiem remonta darbiem.

2013. gads: varam palikt bez liftiem

– Tātad apkalpojošā organizācija mums neko nav parādā, par uzkrājumiem varam aizmirst?

– Ne gluži. Katrai mājai ir savs konts ar uzkrājumu remontam. Ja nama īemītņi tā izlemj, mēs par šo naudu varam veikt daļēju renovāciju. Ja remonta fonds ir pietiekami liels vai dzīvokļu saimnieki ir ar mieru ņemt bankā kredītu, var pat uzstādīt jaunu liftu.

– Bet vai ir jēga to darīt?

– Domāju, ka jā. Tad namā tiks uzstādīts ES prasībām atbilstošs jauns lifts. Plus ērtības un enerģijas ietaupījums, jo modernie mehānismi patērē trīs četras reizes mazāk enerģijas nekā vecie.

– Vai elektroenerģijas ietaupījums var segt izdevumus par jaunu liftu?

– Viss atkarīgs no enerģijas tarifiem.

– Iepriekšējais jautājums, tā sacīt, bija ar zemtekstu: es vēlējos uzzināt, cik maksā jauns lifts.

– Cena ir atkarīga no mājas stāvu skaita un apdares. Bet vidēji jauns lifts maksā aptuveni 25 tūkstošus latu.

– ?!

– Jā, bet vecā lifta renovācija izmaksā gandrīz tikpat daudz. Iegau-mējiet, ka līdz 2013. gadam visi lifti Latvijā jāsakārto atbilstoši Eiropas Savienības standartiem. Pēc mūsu aplēsēm, tāda renovācija kopā ar vadības mezgla nomainīšanu maksā ap-tuveni 20 tūkstošus latu.

– Jūs taču labi saprotat, ka iedzīvotājiem tā ir pārāk liela summa. Kas notiks 2013. gadā, kad attiecīgās iestādes sapratīs, ka nav tik-kušas galā ar Briseles doto uzde-vumu un puse Latvijas joprojām vizinās ar vecmodīgajiem mogiļe-vas liftiem?

– Uz šo jautājumu pagaidām neviens nevar atbildēt.

Kā redzat, jaunā kārtība iedzinusi daudzstāvu namu īemītņiekus lama-tās. Valdība ir akli pakļāvusies Eiropas prasībai un piekritusi renovēt jau tāpat pietiekami drošos liftus. Šī prasība faktiski nav izpildāma, turklāt vēl katrā pacelšanas mehānismā līdz 2013. gadam jāiegulda vismaz 10–20 tūkstoši latu. Vai tad kāds brīnūs, ka Latvijā dzīvojamajos namos moderni-zācija ir skārusi tikai 5% veco liftu?

Laika atliek aizvien mazāk, un pie visa vainīgi atkal būs iedzīvotāji. Taču nesteidziet krist panikā, ja jūsu lifts nav “europeizēts”. Nogaidīsi-
et ne tikai jūs, bet arī visa Rīga, visa Latvija. Valdībai ir jāpiedāvā dzīvokļu saim-niekiem alternatīvs risinājums. Citā-di mēs visi kāpsim kājām. **K**

KONE

www.KONE.lv

Uz papīra plāns izskatījās ļoti glīti, bet reāli tas nedarbojas! Liftu modernizācijai Latvijā atlikusi aptuveni pieci gadi, tas ir, puse sākotnējā termiņa. Puse jau aizritējusi, bet vēl nekas nav izdarīts.

Aptaujātie eksperti neņemās paredzēt, kas notiks 2013. gadā, kad beigsies Latvijai piešķirtais termiņa pagarinājums. Sliktākajā gadījumā novecojušos liftus vienkārši apturēs kā nedrošus, un tad visi rīdīnieki kājām varēs maršēt uz augšējiem stāviem.

Diemžēl pat ar vislabāko gribu Rīga nespēs glīti izskatīties Eiropas priekšnieku acīs. ES standartā liftiem aprakstīti 74 iespējamie riski – no ticamiem līdz gluži neticamiem. Latvijas apkalpojošās organizācijas norāda, ka vismaz trīs riskus no šā saraksta Mogiļevas liftos novērst nav iespējams! Tātad pat gadījumā, ja nama iedzīvotāji būs gatavi ieguldīt desmitiem tūkstošu latu pacēlāja modernizācijā, neviens nedos garantiju, ka pēc 2013. gada būs atļauts ekspluatēt padomju laikā ražotos liftus.

APNIKUŠI PIESKAITĪJUMI PAR ŪDENI!

(Turpinājums no 2.lpp)

Diemžēl norēķināšanās par Rīgas ūdens pakalpojumiem rada problēmas lielākajai daļai galvaspilsētas iedzīvotāju. Viss sākas ar to, ka namu pārvaldēm ar pakalpojuma sniedzēju jānorēķinās, pamatojoties uz mājas kopējā skaitītāja rādījumiem, bet dzīvokļu saimnieki un īrnieki kvītīs norāda individuālo skaitītāju rādījumus. Jūtat starpību? Dzīvokļu iekšējo skaitītāju rādījumu summa gandrīz vienmēr ir mazāka par mājas kopējā ūdens mērītāja rādījumu.

Mūsu lasītājs pamatoti norāda, ka ne jau visi mūsu kaimiņi laikus un pareizi norāda skaitītāju datus. Tā arī rodas tā starpība, ko nākas segt visiem iedzīvotājiem kopā.

Namu pārvalžu pārstāvji apgalvo, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 999 (ar tiem var iepazīties Rīgas Apsaimniekotāju mājas lapā www.rigaa.lv,

sadaļa „Noderīga informācija”) viņiem ir tiesības iekasēt tādu maksu. Savukārt šādas rīcības pretinieki zina teikt, ka ūdens patēriņa korekciju apmaksā ir pretrunā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumu. Nevienam nevar likt cilvēkam maksāt par pakalpojumu, ko viņš nav saņēmis.

No otras puses, var saprast arī namu pārvaldes. Ūdens tiešām pazūd, un kādam par to ir jāmaksā. Vieni zudumus skaidro ar zādzībām, citi – mūsu individuālo skaitītāju neprecizitāti. „Statistika liecina, ka zog tikai 4% ūdens,” nesen intervijā paziņoja uzņēmuma Rīgas ūdens patēriņa uzskaites daļas vadītājs Gints Muskars. „Vairāk ūdens zudumos vainojami neprecīzie skaitītāji dzīvokļos. Nepareizi uzstādīta mērītāja kļūda var sasniegt aptuveni 60 litru stundā, un tas nav maz.” Uz jautājumu, ko darīt Rīgai un rīdziniekiem, lai samazinātu ūdens zudumus, Rīgas ūdens eksperts atbildēja, ka tad

„Rīgas domei nāktos atzīt, ka tā ir kļūdījies, likdama iedzīvotājiem dzīvokļos uzstādīt skaitītājus”. Pēc tam pilsētai vajadzētu pāriet uz principiāli jaunu ūdens patēriņa aprēķināšanas paņēmieni, piemēram, atteikties no individuālajiem ūdens mērītājiem un maksu iedzīvotājiem aprēķināt proporcionāli dzīvokļa platībai.

Namu pārvaldē Kurzemes namu apsaimniekotājs atzina, ka pašreizējā sistēma nav taisnīga, jo lielāko daļu ūdens zudumu apmaksā godīgie iedzīvotāji, bet zaglieni nodod nulles rādījumus, un atgādināja, ka dzīvokļu īpašnieku biedrībai (un vienīgi tai, nevis namu pārvaldei) ir tiesības pieņemt savus noteikumus cīņai pret blēžiem. Reizēm tas dod lielu labumu!

Piemēram, Salaspilī, Skolas ielā 10/2 dzīvokļu īpašnieki nolēma katram, kas nav uzstādījis vai laikus verificējis skaitītāju, vai ir to sabojājis, uzlikt sodu – pirma-

jā mēnesī rēķinā ierakstīt maksu par 10 kubikmetriem ūdens. Ja ar mēnesi dzīvokļa saimniekam bijis par maz, lai novērstu pārkāpumus, turpmāk viņam jau nāksies apmaksāt liekus 10 kubikmetrus ūdens par katru dzīvokli deklarēto cilvēku. Ja dzīvokļu īpašnieku biedrībai kļūst zināms, ka kāds

apzināti sabojājis skaitītāju, zog ūdeni vai neielaiž dzīvokli pārbaudītājus, viņa rēķinā uzreiz ieraksta maksu par visas mājas ūdens patēriņa starpību pēdējo sešu mēnešu laikā! Lieki būtu teikt, ka ūdens zudumi namā Skolas ielā 10/2 pēc tāda lēmuma pieņemšanas ievērojami samazinās. **K**

ŪDENS SKAITĪTĀJI

SIA «SANREMS»

Pārbaude

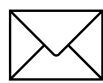
Apmaiņa

Uzstādīšana

Santehnisks darbi

Kandavas iela 41a. Tāl./Fakss.: 67612523
Tāl.: 67627695; Mob.tāl.: 26327716

BĒRZA SLOTAS KĻŪST DĀRGĀKAS?

„Labdien! Mēs dzīvojam Rīgas centrā un šā gada vasarā mājā nodibinājām dzīvokļu īpašnieku biedrību. Kopā ar kaimiņiem izrēķinājām, ka mums izdevīgāk būtu pāriet uz patstāvīgu mājas apsaimniekošanu. Pieņemām jaunu sētnieku – pašu mājas iedzīvotāju. Iepriekš inventāru gādāja namu pārvalde. Kādu slotu sētniekam iedeva, ar tādu arī viņš pucēja celiņus. Tagad dzīvokļu īpašnieku biedrībai jārēķinās ar katru santīmu, un kaimiņi uzreiz sāka interesēties, kāpēc sētniekam tik bieži pērkam jaunas slotas. Nācās skaidrot, ka dabīga materiāla slotai mūžs nav ilgāks par trim nedēļām, bet cena – aptuveni viens lats. Skaidroju, bet pats domāju: vai tiešām pasaulē nav izgudrots nekas efektīvāks un ilgmūžīgāks par bērza slotu? Ar laikraksta starpniecību vēlos uzdot šo jautājumu speciālistiem. Vēlētos arī zināt, kādu inventāru un kāpēc pērk citi pārvaldnieki,” mums raksta Ilmārs Silarājs.

dāvā glītas slotas un grābekļus. It kā varētu derēt! Taču gadās, ka jau pēc nedēļas tāds inventārs ir gatavs izjukt. Kāpēc? Tāpēc, ka liellei veikalā it bieži tirgo Ķīnā ražotas zemas kvalitātes plaša patēriņa preces. Tas attiecas ne tikai uz plastmasas, bet arī dabīgā materiāla slotām – tās tāpat var pievilt, ja ir slikti sasietas vai pārkalpušas.

Kādas slotas pasūta mūsu pastāvīgie klienti? Parasti sētniekiem pa vecam ieradumam izvēlas inventāru no dabīgiem materiāliem. Sētnieki mums ir konservatīvi, bet man šķiet, ka labas kvalitātes plastmasas slotas, ko var nopirkt mūsu veikalā, nav sliktākas par bērza slotām un kalpo ilgāk.

Pagājušajā gadā Latvijā aprūkās parastās slotas, vienkārši nebija, kas tās sietu, visi lietpratēji bija devušies peļņā būvdarbos. Šai laikā sētnieki bija spiesti biežāk lietot plastmasas slotas, kuras mēs piedāvājam jau daudzus gadus. Tāda slotā maksā aptuveni sešus latus, toties arī kalpo sešus līdz astoņus mēnešus.

Domāju, ka ar laiku visiem apsaimniekotājiem nāksies iemācīt apkopējiem lietot mūsdienīgu inventāru. Tas ir finansiāli izdevīgāk! Parēķiniet paši: bērza slotā bez kāta pie mums maksā 75 santīmus, bet lielveikalos – ap latu. Tā jāmaina ik pēc divām līdz četrām nedēļām. Sin-

tētisko slotu var pasūtīt par 5,95 latiem (ja ņem vairumā, cena var kristies līdz 4,95 latiem). Ņemot vērā kalpošanas laiku, otrais variants jau tagad ir izdevīgāks, un dabīgo materiālu cenas turpina celties!

Bet vispār katrai apkalpojošajai organizācijai, katram privātmājas īpašniekam jādod iespēja izvēlēties tādu inventāru, kādu tas uzskata par labāku, tāpēc mēs turpināsim tirgot visu veidu slotas. Tikai iegaumējiet vienu lietu: gan namu pārvaldēm, gan dzīvokļu īpašnieku biedrībām izdevīgāk būtu pasūtīt inventāru uz priekšdienām, partijām. Teiksim, pērkot vienu grīdas suku kāpņu telpas uzkopšanai, jūs samaksāsiet 2,36 latus, pērkot vairākas, vienas cena būs 1,95 lati. Tādas pašas atlaides pie mums paredzētas arī citām uzkopšanas darbiem domātajām precēm. **K**

Firmas veikals SIA «Audze» atrodas:
Rīgā, Bāriņu ielā 5
(blakus Āgenskalna tirgum)
Telefons: 67615038

SIA "Kurzemes namu apsaimniekotājs"

AICINA DARBĀ SĒTNIĒKUS

Pēc papildus informācijas griezties tuvākajā SIA "KNA" filiālē vai zvaniet: 67805263

1,95 Ls (vairumā)
2,36 Ls (mazumā)

1,65 Ls (mazumā un vairumā)

«KĀ SAGAIĀDĪSI, TĀ AR PAVADĪSI!»

Seši veidi, kā sagaidīt 2009. gadu,
lai to vēl ilgus gadus varētu atcerēties...

Ja jums nav laimējies nopirkt biļeti lidojumam uz Ameriku, lai pagūtu Jauno gadu sagaidīt divas reizes, ja jūs netiekat uz stilīgu ballīti kaut kur Havaju salās, neskumstiet, viss vēl nav zaudēts. Sarīkot satriecošus svētkus var daudz vienkāršāk. Tam vajadzīga tikai nedaudz ekscentriskā apziņa, ka pēc tam būs ar ko palielīties.

UZ JUMTA

Tādā naktī gribas izjust esības filozofisko būtību. Pacelties virs zemes, pārļaut skatienu nodzīvotajiem gadiem, izdarīt kopsavilkumu. Vispiemērotākā vieta tam būtu augstceltnes skatu laukums, sliktākā gadījumā – jumts vai balkons. Skatu laukumos nereti iemājojušas kafējnīcas un restorāni, tur iespējams iekļūt bez sevišķām grūtībām. Arī uz jumta uzkāpt nav nekā sarežģīts. Atkarībā no jūsu avantūrisma mēroga uz jumta var aprobežoties ar šampanieša glāžu saskandināšanu vai arī uzklāt mielasta galdu.

Iziet uz balkona nu gan nevienam nav liegts, tikai tas ir mazāk efektīvs placdarms. Tomēr... Lejā ņirb uguniņas, jūs gremdējaties apcerīgā noskaņā, zvaigznes čukst kaut ko par mūžību, pasaule jūsu acu priekšā ieiet Jaunajā gadā. Bet tur lejā cilvēki zaudē laiku smacīgos restorānos.

VANNAS ISTABĀ

Tas varētu būt svētku variants diviem vairāk vai mazāk neprātīgi iemīļojamajiem. Rotājam vannas istabu ar spuldziņu virtenēm, egļu zariņiem un spīguļiņiem. Sagatavojam izsmalcinātu vannu – ar putām, jūras sāli un aromātiskajām vielām. Klājam galdu ar uzkodām, noliekam blakus radio. Dzēšam gaisu un iedezam spuldziņu virtenes. Tādu savu vannas istabu jūs nekad nebūsit redzējuši. Mīļotais cilvēks, iemīļotā radiostacija, zvanu skaņas pusnaktī, apkārt ūdens... Galēji romantiski, turklāt nav jāraizējas,

ja izlīst vīns vai pirksti iemērcas salātu traukā. Ja līdzekļi atļauj, vannu var pildīt ar šampanieti.

TUMSĀ

Vēl viens veids, kā atsvaizināt uztveri, – atgriezties bērībā. Mums neļāva kopā ar vecākiem līksmot visu nakti? Tagad mēs varam nepaklausīt ar daudz lielāku vērienu. Sapulcināsim viesus pie sevis mājās. Viņiem jānāk ar savu gultasveļu un pidžamām. Galvenais – neieslēgt gaisu un sarunāties čukstus. Vadmotīvs: „Mēs esam nolikti gulēt, bet mēs vienlīdz sagaidīsim Jauno gadu!” Galvenā emocija – aizliegtā augļa saldme. Grīdu noklājam ar matračiem, nodzēšam gaisu, viesi „liekas gulēt”, un sākas nepaklausības svētki. Tiek iedegtas sveces un kabatas lukturīši, palaidnīgākie „bērni” pa kluso iemalko kādu stiprāku dzērienu. Var čukstus stāstīt briesmu stāstus un minēt, vai Jaunais gads jau ir klāt. Iespaidi ir garantēti. Izrādās, ka atgriezties bērībā ir daudz vieglāk, nekā bijām domājuši.

POLICIJĀ

„Mēs Jauno gadu sagaidījām Kiprā, bet kur jūs?” – „Policijā!” Tik graužoša efekta dēļ daudz var ziedot. Recepte vienkārša: stundu pirms pusnakts vajag no sirds aprunāties ar ceļu policistu, pārkāpt pasu režīmu vai sabiedriskās kārtības noteikumus, un neparastā gai-

sotne būs garantēta. Jā, ekstrēmi. Bet mēs taču gribējām ko satriecošu. Un kā citādi lai uzzina, kas Jaungada naktī notiek iepriekšējā ieslodzījuma kamerā?

Var jau arī policijas iecirknī iegriezties tāpat. Ar torti, ar šampanieti: „Sveiciens kaujiniekiem, ļausiet pie sevis nosvinēt?” Lai viņi brīnās, priecājas vai dusmojas. Viņiem tā būs neveiksmīga dežūra, jums – eksotiska izklaide. Tā sacīt, Toma Soijera princips dzīvē. Un vai maz tādu, kas Jaungada nakti pavada „kaujas posteni”? Ārsti, taksoometru šoferi, trolejbusu vadītāji... Viņi visi būs priecīgi jūs redzēt...

SALATĒTA KOSTĪMĀ

Jūs nekad nav pārņēmusi skaudība, redzot Salatēti un Sniegbaltīti? Viņi tādā saimnieka solī iet pa ielu, par viņiem tā priecājas. Neraugoties uz vates bārdu un lēto grimu, viņi zina kādu noslēpumu. Lielākā daļa cilvēku neiedrošinās iedomāties sevi viņu vietā, bet velti. Kas jūs kavē sadabūt Salatēta vai Sniegbaltītes kostīmu un iziet uz ielas? Tādā izskatā var pievienoties jebkurai kompānijai, ieiet jebkurā restorānā vai klubā – diez vai jums prasīs apliecību. Jūs saņemsiet tik daudz uzmanības apliecinājumu, tik daudz smaidu un komplimentu, ka pietiks visam gadam...

LIKTIES GULĒT

Tas ir pats ekstrēmākais veids. Paziņas apkritis no pārsteiguma un skaudības. Jūsu autoritāte augs līdz nepieredzētiem augstumiem, nemaz nerunājot par pašcieņu. Nākotnē jūs varat gūt teiksmainus panākumus, kaut Nobela prēmiju saņemt, bet pēcteči jūs atcerēsies kā cilvēku, kurš nogulēja 2009. gadu. Tā būs tāda indivīda rīcība, kurš sasniedzis necilvēciskas eksistenciālisma virsotnes. Toties cik svaigi jūs būsit no rīta... **K**

FKB FINANCE KREDĪTU BROKERI

Adrese: Dzirzauģu iela 1-50, LV-1012
Tālr.: +371 67847019
E-mail: info@fkbfinance.lv
www.fkbfinance.lv

Cienījamais iedzīvotāj!

Kredītu brokeri „FKB Finance” sadarbībā ar vadošajām Latvijas komercbankām piedāvā Jums izdevīgus kredīšanas nosacījumus esošā dzīvokļa remontam vai jauna iegādei.

Lai nokārtotu kredītu zvaniet Armīnam Kazakēvičam
Tel.nr. 26189892

ANEKDOTES

Katram vīrietim ir trīs dzīves posmi :

- 1) Viņš tic Ziemassvētku vecītim;
- 2) Viņš netic Ziemassvētku vecītim;
- 3) Viņš ir Ziemassvētku vecītis.

***

Jānis ir liels, Pēteris ir mazāks, Terēze ir lielāka par Pēteri, bet Žanis ir mazāks par Jāni... Viņi ir dažādi pēc auguma. Kurš pēc auguma ir Žanis, ja viņš vēl tic, ka Salavecis ir īsts?

***

- Kā kaķi novēl priecīgus Ziemassvētkus?
- Pūkainus Ziemassvētkus un murrīgu Jauno Gadu!

***

- Mammu, vai es varu dabūt Ziemassvētkos suni?
- Nē, dabūsi cūkas cepeti, tāpat, kā visi citi!

***

Mēs ar sievu satikāmies Jaunā gada nakts karnevālā.
- Cik romantiski!
- Kur nu vēl romantiskāk!
Biju pārliecināts, ka viņa sēž mājās ar bērniem.

***

Lido Salavecis pāri Āfrikai, mazi melni bērniņi sauc no apakšas:
- Dāvāniņas gribam, dāvāniņas gribam, dāvāniņas gribam!
Salavecis:
-Dāvāniņas dabūs tikai tie bērniņi, kuri būs kārtīgi padeuši!

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv